

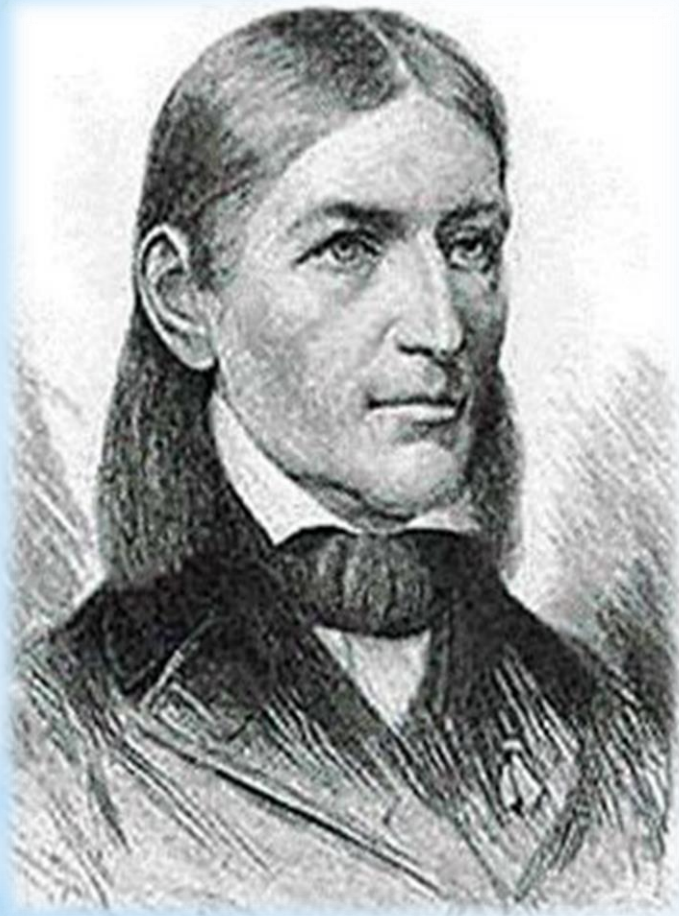
Орал гуманитарлық - техникалық колледжі жанындағы «AZIM» бөбекжайы

*«Фребель сыйы» ойын жиынтығын балабақшада
қолдану*

Әсел Аманғалиева «Azim» бөбекжайының «Балапан» кіші тобының тәрбиешісі

**ФРИДРИХ ВИЛЬГЕЛЬМ АВГУСТ
ФРЕБЕЛЬ-НЕМИС
ПЕДАГОГЫ, МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ
ТӘРБИЕ ТЕОРИТЕГІ, ПЕСТОЛОЦИДІҢ
ШӘҚІРТІ, БАЛАЛАР ГҮЛ
БОЛЫП, ОЛАРДЫ «ЖАҚСЫ
БАҒБАНДАР» ТӘРБИЕЛЕУІ КЕРЕК
ДЕГЕН ТҰЖЫРЫМҒА КЕЛДІ.**

**«БАЛАБАҚША» ҰҒЫМЫН ЖАСАУШЫ.
«ОЙЫН-БҮЛ БАЛА ЕМЕС, БАЛАНЫҢ
ДАМУЫНЫҢ ЕҢ ЖОҒАРЫ ДЕНГЕЙ»
ФРИДРИХ ФРЕБЕЛЬ**

Фребель өзінің дидактикалық материалын жасады (яғни, мектеп жасына дейінгі балаларға арналған "оқыту" материалы) – мектеп жасына дейінгі балаларға арналған әлемдегі алғашқы дидактикалық материал.

Сондай-ақ Ф. Фребель саусақ ойындарын ұсынды және енгізді (1844 жылы).

Сонымен қатар, ол балаларға арналған алғашқы мозаиканы ойлап тапқан, сонымен қатар біз білетін көптеген басқа балалар дамыту ойындарын ойлап тапқан.

Мысалы, ол керамикадан, әйнектен және ағаштан түрлі түсті моншақтарды орап алу өте пайдалы деп санады.

Фребельдің алты сыйы

Баланы ерте жастан дамыту үшін Фребель алты «сый» ұсынды.

Бірінші «сыйы» ол – доп. Доптар онша үлкен емес, жұмсақ, әр түрлі түстермен боялған – қызыл, алқызыл, сары, жасыл, көк, күлгін түсті, яғни кемпірқосақтың түстері және ақ түсті жүннен жасалған болуы керек. Анасы балаға әр түрлі түсті көрсете отырып, оның түстерді ажырата алуын үйретеді.

Екінші «сыйы» кішкентай ғана ағаштан жасалған шарлар, кубик және цилиндр. Бұлардың көмегімен бала заттардың әртүрлі формаларымен танысады. Кубик өзінің формасымен және тұрақтылығымен шарға қарама-қарсы болып келеді. Фребельдің қарастыруынша, шар- қозғалыс символы, ал кубик – тыныштық пен «көп бейнеліліктің бірлігі».

Үшінші «сыйы» — куб, яғни, сегіз кубикке бөлінген, егер жартыға бөлсе, онда оның әр жартысы – төрт бөліктен тұрады. Фребельдің айтуынша, осы «сыйлардың» арқасында бала ойнай отырып, оны құрастыра отырып миын дамытады.

Төртінші «сыйы» — сегіз тақтайшаларға бөлінген кубиктер, әр тақтайшаның көлемі кубиктің бетіне дәл келеді, ал қалыңдығы – осы беттің төрттен біріне тең болады.

Бесінші «сыйы» — жиырма жеті кішкентай кубиктерге бөлінген кубиктер, олардың тоғызы одан да кішкене бөліктерге бөлінген.

Алтыншы «сыйы» — ол да жиырма жетіге бөлінген кубиктер, олардың көпшілігі тақтайшаларға, диагоналы бойынша бөлінеді. Фребель балаларға әртүрлі іс- әрекеттер мен оқып-үйрену түрлерін ұсынады – құрылыс материалдары, қозғалмалы ойындар, сурет салу, ермексазбен жұмыс жасау, қағаздардан тоқу, қағаздардан қималар жасау, тігу, металл дөңгелектерді, таяқшаларды орнымен қою, моншақтар, қағаздар мен таяқтарды құру және т.б. Қазіргі кезде осы аталған әдістемелер балабақшаларда кеңінен қолданылуда.

Пішінді моншақтар

Бұл пішінді моншақтар балалардың жан дүниесіндегі әр түрлі тығырықтан шыға алуға үйрететін құрал.

Жіптегі тоқыма шарлары

Қолайлы жас: 3 айдан 4 жасқа дейін.

Ойынның мақсаты: түстермен танысу, бастапқы форманы түсіну, кеңістікті ойлауды дамыту, ұсақ моториканы дамыту.

Фридрих жұмсақ доп баланың нәзік тұтқасы үшін ең ыңғайлы зат екенін түсіндірді. Дамыған саусақтар әлі де текшелер сияқты қатты бұрыштық заттарды ұстай алмайды, сондықтан осы мақсатта жүннен жасалған шарларды қолданған дұрыс.

Түрлі-түсті фигуралар

Мақсаты: абстракцияны көрсетеді, баланы сурет салуға дайындайды.

Бұл сыйлықпен бала:
Әр түрлі жазықтық геометриялық фигураларды зерттейді:
Қолдың ұсақ моторикасын жаттықтырады, көру-мотор үйлесімділігін дамытады
Сөйлеу қабілеті мен ойын әрекетін дамытады.

